

Økt satsing på forskning i Oslo

Den første valgte forskningsdekan ved Det odontologiske fakultet i Oslo, Ingar Olsen, har nå fungert i vel et år, i en tid med økt bevissthet og økt økonomisk satsing på forskning. Det gjelder både innen odontologi og ved Universitetet i Oslo (UiO) som helhet. Videre er satsingen blitt konsentrert om bestemte områder.

– UiO skal bli et forskningsuniversitet med god internasjonal standard. Kvaliteten skal bedres og man skal bruke resultatincitiver. Sentralt satses det systematisk på strategisk og miljøbyggende arbeid, og på styrking av forskerrekutteringen. Og når det gjelder rekruttering har odontologien fått gehør for at man har særskilte behov, forteller Olsen.

– Hvilke hovedsatsingsområder er valgt ved Det odontologiske fakultet og hvilke prosjekter arbeides det med for tiden?

– Hvis vi ser på klinikken først, så har vi Klinisk forskningslaboratorium som jobber spesielt med implantater og biomaterialer. Der står odontologiske materialer og problemstillinger naturligvis i fokus, men denne forskningen er også relevant for implantatbehandling generelt. Her vil jeg si at fakultetet har vært forutseende, ved at det er søkt spesielle midler for å styrke rekrutteringen til den kliniske forskningen. De midlene har vi også fått, i form av en bevilgning fra Norges forskningsråd (NFR) på 1,5 millioner kroner per år, i tre år fremover.

Ellers vil jeg si at vi satser mye på å få til tverrfaglig basal og klinisk forskning. Der har vi en geografisk spredning som gjør det litt vanskelig, men vi forsøker å satse på prosjekter som binder klinikk og preklinikk sammen.

Og hvis vi går til preklinikken, finner vi i øyeblikket to hovedsatsingsområder. Det ene er kraniofacial utviklingsbiologi mens det andre er biofilm. Den kraniofaciale utviklingsbiologien er knyttet til tannutvikling, utvikling av spyttkjertler og utvikling av immunsystemer i kraniofacial-området. Den gruppen som arbeider

Forskningsdekan Ingar Olsen ved Det odontologiske fakultet merker en tydelig økt bevissthet på forskning, sammen med en konsentrasjon om bestemte områder og en tilhørende økt økonomisk satsing på forskningen ved Universitetet i Oslo.

med det, som utgjør godt over halvparten av forskerne ved Institutt for oral biologi for tiden, bruker transgene mus, eller mus som er genetisk endret, som modell.

Biofilmgruppen arbeider med orale bakterier og vertseller, og interaksjoner og kommunikasjon mellom bakterier og vertseller. Her har vi som mål å forstå interaksjonen mellom normalflora og humane celler og sykdomsfremkallende mikrober og humane celler. Vi ønsker å få kunnskap om denne kommunikasjonen, for kanskje å utvikle en beskyttende nor-

malflora, og redusere den sykdomsfremmende evnen til mikrobenes i biofilmen. Det er også noen som arbeider med å undersøke spredning av mikrober fra munnhulen og ut i resten av kroppen, og atter andre som ser på det genetiske grunnlaget for utvikling av marginal periodontitt.

– Hvordan ser rekrutteringen ut for tiden, og hva om det skulle være kandidater som har lyst til å ta doktorgrad utenfor de definerte satsingsområdene?

– Vi har fått kritikk for at forskning

vår har vært for fragmentarisk, så nå satser vi på disse tre grupperingene for å få frem større og tyngre grupper som kan nå langt internasjonalt. Dette er et ledd i universitetets strategiske satsing, der man også har som mål å gi doktorgradskandidatene god oppfølging og bedre gjennomstrømmingen. UiO ønsker flere doktorgradsstipendiater og vi har fått aksept for at vi har et spesielt stort rekrutteringsbehov ved vårt fakultet, knyttet til stor aldersavgang og at det er i ferd med å bli bygget en odontologisk utdanning i Tromsø. I vår lyser vi ut ti stipendiatstillinger, og det er ganske mye for dette lille fakultetet. Da vil man selvfølgelig tilgodese satsingsområdene, men også se på områder som trenger spesiell rekruttering. Vi hadde en utlysning på fire doktorgradsstipendier før jul. Da fikk vi 14 søkere, og det var oppløftende. Mange av dem var vel kvalifiserte og jeg håper de søker igjen nå.

Det viser seg også at det er mange studenter som er interessert i å ta sommerstipend og NFR-stipend hvor de tar fri fra studiet i ett år for å forske. Da hjelper vi dem med prosjekter. Dette er viktig, for disse stipendiatene kan tjene som kjerner til rekruttering til forskning.

- Det er sagt fra sentralt hold at man skal ta i bruk incitament, hva innebærer det?

- Ja, nå får fakultetet 300 000 kroner for hver doktorgrad vi produserer, og nå i januar var det faktisk fem som leverte inn for disputas. I hele fjor var det til sammenligning tre. Dette lover godt, og jeg er sikker på at vi får flere utover året. Vi har også laget en egen forskningsdag på fakultetet hvor doktorgradskandidatene presenterer det de har gjort og konkurrerer om en pris. Det samme har vi gjort for 10. semesters studenter som skal levere sin semesteroppgave. Der velger vi ut fire som konkurrerer seg imellom om en incitamentspris. Dette begynte vi med i fjor, og det ser ut til å være populært. Studentene legger ned mye arbeid ned i disse prosjektene, og vi har valgt å gjøre presentasjonene felles for å stimulere studentene til å tenke på en videre forskerkarriere.

- Du synes altså at du merker en tydelig økt bevissthet og satsing på odontologisk forskning?

- Ja, fakultetet prøver nå å sette av midler og stimulere forskningen. Det finnes også en del reisemidler som det går an å søke om, slik at en kan komme seg til

internasjonale kongresser og bidra der med sine rapporter. Evalueringer viser at vi har gode forskere og gode fagmiljøer, men en god del kan fortsatt gjøres for å realisere hele potensialet. Så det som gjelder nå er å få med seg flere og nå lenger. Da er rekruttering alfa og omega. Ved siden av internasjonalisering satser vi også på å ha kontakt med miljøer utenfor våre egne vegger her hjemme. Slik sett ligger vi godt plassert her ved Rikshospitalet, men de har også vært flinke nede på klinikken, hvor de blant annet fikk en EU-bevilgning til 25 millioner kroner.

- Vi kan vel også nevne nok en gang at dere vant prisen for beste stand under Forskningsdagene på Universitetsplassen sist høst?

- Ja, og det at vi får presentert oss utad som odontologer synes jeg er veldig viktig. Vi har vært litt for beskjedne der. Dette var faktisk første gang vi var med på Forskningsdagene. Men i år deltar vi igjen. Denne gang er det spiseforstyrrelser og bleking av tenner som er temaene.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi